

Fond. Recunoașterea hotărârilor penale străine. Comisie rogatorie. Neîndeplinirea condițiilor prev. de rt.147 alin.1 și alin.3 din Legea nr.302/2004.

Prin cererea petentului VVV înregistrată pe rolul Tribunalului Alba în dosar nr. zzzz/zzz/2020* s-a solicitat recunoașterea pe cale incidentală a sentinței penale nr. 19/812 din 09.04.2019 pronunțată de Tribunalul Corecțional Rennes (Franța) în dosarul nr. xx xxx xxx xxx, prin care petentul a fost condamnat la pedeapsa de 2 ani închisoare și deducerea duratei arestului preventiv executat pe teritoriul francez.

De asemenea, motivarea s-a întemeiat și în baza art. 147 alin. 2 și 3 din Legea 302/2004.

Prin sentința penală nr. 58/2021 a Tribunalului Alba pronunțată în dosar nr. zzzz/zzz/2020, a fost respinsă ca inadmisibilă cererea petentului. Prin decizia penală nr. 96/2021 a Curții de Apel Alba Iulia a fost admisă contestația petentului VVV împotriva sentința penală nr. 58/2021 a Tribunalului Alba, a fost desființată sentința penală antemenționată și s-a dispus rejudecarea cauzei.

În prezentul dosar a fost inițiată cerere de asistență judiciară internațională prin intermediul căreia s-a solicitat autorităților franceze comunicarea copiei sentinței penale nr. 19/812 din 09.04.2019 pronunțată de Tribunalul Corecțional Rennes (Franța) și a duratei pedepsei executate de către petent în Franța.

Autoritățile franceze au răspuns, comunicând copia sentinței penale solicitate, cu menținea că, față de lipsa inculpatului care a lipsit de la judecată, aceasta nu este definitivă. În același timp, autoritățile franceze au solicitat înmânarea sentinței către petent, cu notificarea faptului că acesta are la dispoziție un termen de 10 zile pentru declararea căii de atac împotriva sentinței penale franceze (f. 167 – 168).

Prin Sentința penală nr.81/2022, Tribunalul Alba, în temeiul art. 147 alin. (3) din Legea nr. 302/2004, a respins ca neîntemeiată cererea formulată de petentul VVV, de recunoaștere pe cale incidentală a sentinței penale nr. 19/812 din 09.04.2019 pronunțată de Tribunalul Corecțional Rennes (Franța) în dosarul nr. xx xxx xxx xxx, prin care petentul a fost condamnat la pedeapsa de 2 ani închisoare.

În temeiul art. 585 alin. (1) din Codul de procedură penală, s-a respins ca neîntemeiată, cererea de modificare a pedepsei formulată de petent.

S-a constatat executată comisia rogatorie inițiată de Tribunalul de Mare Instanță Rennes privind înmânarea către petent a notificării și a sentinței penale nr. 19/812 din 09.04.2019 pronunțată de Tribunalul Corecțional Rennes.

S-a dispus înaintarea către autoritatea solicitantă a dovezii de comunicare către petent a notificării, în copie și în original.

În motivare Tribunalul a reținut următoarele:

1. Petentul VVV a solicitat instanței recunoașterea pe cale incidentală a sentinței penale nr. 19/812 din 09.04.2019 pronunțată de Tribunalul Corecțional Rennes (Franța) în dosarul nr. xx xxx xxx xxx, prin care petentul a fost condamnat la pedeapsa de 2 ani închisoare, contopirea acesteia cu pedeapsa pe care o execută în prezent în România - pedeapsa rezultantă de 4 ani și 2 luni aplicată prin Sentința Penală nr. 185/04.06.2020 a Tribunalului Timiș - conform regulilor de la concursul de infracțiuni, cu deducerea perioadei executate până în prezent și a măsurilor preventive, inclusiv arestul preventiv din CP Rennes-Franța din perioada 28.03.2014-02.03.2015.

Cu referire la procedura judiciară derulată în Franța a menționat că a fost emis un mandat european de arestare, recunoscut de către Curtea de Apel Alba-Iulia în dos. nr. yyy/yy/2019, care va fi pus în executare după ispășirea pedepsei pe care o execută în prezent sau la liberarea condiționată a sa. (aspect confirmat în prezenta cauză – f. 18-22 dosar nr. zzzz zzz/2020 al Tribunalului Alba).

Sub aspectul textelor de lege incidente, instanța reține că, potrivit art. 585 alin. (1) din Codul de procedură penală, *pedeapsa pronunțată poate fi modificată, dacă la punerea în executare a hotărârii sau în cursul executării pedepsei se constată, pe baza unei alte hotărâri definitive, existența vreuneia dintre următoarele situații:*

- a) concursul de infracțiuni;
- b) recidiva;
- c) pluralitatea intermediară;
- d) acte care intră în conținutul aceleiași infracțiuni.

În conformitate cu dispozițiile alin. (1) al art. 147 din Legea nr. 302/2004 republicată, care reglementează procedura recunoașterii hotărârilor judecătorești în materie penală pronunțate în străinătate, *recunoașterea, pe cale principală, a hotărârilor judecătorești străine, în vederea producerii de efecte juridice, altele decât executarea în regim de detenție a pedepsei, se face la sesizarea persoanei interesate sau a procurorului, în condițiile tratatului aplicabil între România și statul emitent, de către judecătoria în a cărei circumscripție aceasta domiciliază.*

Alin. (2) al aceluiași text de lege prevede că *recunoașterea hotărârilor judecătorești străine, în vederea producerii de efecte juridice, altele decât executarea în regim de detenție a pedepsei, se face și pe cale incidentală, în cadrul unui proces penal în curs, de către procuror, în faza de urmărire penală, sau de către instanța de judecată pe rolul căreia se află cauza spre soluționare.*

De asemenea, conform alin. (3), *recunoașterea hotărârilor judecătorești străine, în vederea deducerii perioadei executate în detenție pe teritoriul altui stat, se face dacă pedeapsa a fost executată în întregime sau a fost considerată ca fiind executată în statul străin, iar aceste aspecte au fost confirmate de statul străin, urmând a fi dedusă perioada executată efectiv.*

Alin. (4) stipulează în sensul că *în situațiile prevăzute la alin. (1) și (2), lipsa unui tratat nu împiedică recunoașterea hotărârii judecătorești străine, dacă aceasta se dovedește necesară soluționării unei cauze penale sau poate contribui la îmbunătățirea situației inculpatului sau a persoanei condamnate ori la reintegrarea sa. Dispozițiile art. 137 alin. (1), art. 138, 141 și ale art. 142 alin. (2) se aplică în mod corespunzător, iar în cuprinsul alin. (5) se prevede că actele judiciare care emană de la o autoritate judiciară străină competentă pot fi recunoscute de către procurorul care efectuează sau supraveghează urmărirea penală sau instanța de judecată, dacă aceasta se dovedește necesară soluționării unei cauze penale sau poate contribui la îmbunătățirea situației persoanei cercetate ori a persoanei condamnate sau la reintegrarea sa. Actului judiciar străin nu i se poate conferi, ca efect al recunoașterii, o forță probantă mai mare decât cea pe care o are în statul emitent.*

Instanța reține că recunoașterea și deducerea menționate de textul de lege indicat nu pot interveni automat, fără a se analiza situația juridică a condamnatului, situație care vizează atât condamnarea în România cât și condamnarea/condamnările din străinătate.

Prima condiție pentru recunoașterea unei hotărâri pronunțate în străinătate, în vederea deducerii unei perioade executate deja în statul de condamnare, este aceea ca prin procedura de recunoaștere să nu se ajungă la executarea, chiar și numai a unei părți, din pedeapsa pronunțată de autoritățile competente din statul străin, perioadă care să nu fi fost anterior executată sau considerată ca executată în statul de condamnare.

Acest aspect se deduce atât din conținutul alin. (1) al art. 147 din Legea nr. 302/2004, care instituie regula referită, cât și din faptul că legislația europeană, transpusă în conținutul Legii nr. 302/2004, reglementează o procedură specială care trebuie urmată pentru recunoașterea unei hotărâri pronunțate de un stat străin, în vederea executării pedepsei în România (Titlul VI din Legea nr. 302/2004, pentru cooperarea cu statele membre UE, respectiv Titlul V pentru cooperarea cu statele terțe).

Rațiunea reglementării acestor proceduri și diferențierii între situația în care recunoașterea are ca urmare executarea pedepsei sau unei părți din aceasta în România, respectiv situația în care nu se ajunge la executarea vreunei fracții pe teritoriul țării noastre, este generată de faptul că numai statul străin este cel care are abilitatea și posibilitatea de a mandata statul român în vederea punerii în executare a unei hotărâri judecătorești pronunțate de instanțele acestuia, regulă ce derivă din principiul suveranității statelor.

Revenind la situația concretă a prezentei cauze, instanța reține că petentul a fost condamnat la pedeapsa de 2 ani închisoare, prin sentința penală nr. 19/812 din 09.04.2019 pronunțată de Tribunalul Corecțional Rennes (Franța) în dosarul nr. 14 087 000 006, iar pe durata procesului, acesta a fost arestat preventiv în perioada 28.03.2014-02.03.2015.

Conform răspunsului transmis de către autoritatea franceză, sentința antementionată nu a rămas definitivă deoarece petentului judecat în lipsă, nu i s-a înmănat copia sentinței penale franceze (până la momentul prezent).

În aceste condiții, dincolo de aspectul rămânerii definitive a sentinței franceze (aspect verificabil), constatăm faptul că în cauză oricum nu sunt întrunite condițiile prevăzute de art. 147 alin. (1) și (3) din Legea nr. 302/2004, întrucât prin recunoașterea sentinței penale nr. 19/812 din 09.04.2019 pronunțată de Tribunalul Corecțional Rennes (Franța), s-ar ajunge la executarea întregii pedepse aplicate de autoritățile franceze în România și neexecutate în Franța, aspect care contravine dispozițiilor art. 147 alin. (3) din Legea nr. 302/2004 care prevede expres faptul că în cadrul acestei proceduri (recunoaștere pe cale incidentală) recunoașterea *se face dacă pedeapsa a fost executată în întregime sau a fost considerată ca fiind executată în statul străin, iar aceste aspecte au fost confirmate de statul străin.*

Dincolo de faptul că autoritățile străine au notificat faptul neexecutării pedepsei pe teritoriul francez, chiar aceste autorități menționează în corespondența transmisă faptul că pedeapsa aplicată ar putea fi recunoscută în România și că „în această ipoteză, se va emite un certificat de recunoaștere reciprocă a hotărârii judecătorești” (f. 167), făcând astfel referire la procedura recunoașterii hotărârii penale străine reglementată în dispozițiile interne în Titlul VI din Legea nr. 302/2004, pentru cooperarea cu statele membre UE și care excede prezentului cadru procesual.

Pe cale de consecință, nefiind întrunite condițiile recunoașterii pe cale incidentală a sentinței penale nr. 19/812 din 09.04.2019 pronunțată de Tribunalul Corecțional Rennes (Franța), **cererea va fi respinsă ca neîntemeiată**, art. 585 alin. (1) lit. a) din Codul de procedură penală nefiind incident în egală măsură.

Cu referire la decizia penală nr. 96/2021 a Curții de Apel Alba Iulia prin care cauza prezentă a fost trimisă spre rejudecare Tribunalului Alba cu motivare, în esență a aplicării în speță a dispozițiilor art. 147 alin. 2 din Legea nr. 302/2004, apreciem faptul că prezenta soluție respectă limitele cadrului astfel stabilit în condițiile în care aplicabilitatea textului de lege s-a stabilit de principiu – tot așa cum a fost pronunțată și soluția inițială de către Tribunalul Alba -, mai exact în condițiile în care nu existau la dosarul cauzei datele concrete ale situației juridice raportat la persoana petentului și la condamnarea acestuia în Franța.

2. Cu referire la solicitarea autorităților franceze de a proceda la înmânarea sentinței către petent, cu notificarea faptului că acesta are la dispoziție un termen de 10 zile pentru declararea căii de atac împotriva sentinței penale franceze (f. 167 – 168), notificarea a fost transmisă petentului în Penitenciarul Deva care a semnat personal dovada primirii la data de 02.06.2022, fiind restituit în cauză originalul notificării.